Avc? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Avc? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17104

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Avc? Ölçe?i, Ulukan Büyükar?kan taraf?ndan 2018 y?l?nda Türkiye ba?lam?nda avc? profilinin analizi amac?yla uyarlanm?? veya geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, avc?l?kla ilgili sosyo-demografik özellikleri, motivasyonlar?, tutumlar? ve davran??sal e?ilimleri sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle ormanc?l?k ve do?a koruma alanlar?nda, avc?lar?n faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin çevresel etkilerini anlamak için kritik bir veri kayna?? sunmaktad?r. Çal??ma, avc?lar?n heterojen yap?s?n? ortaya koyarak, gelecekteki av yönetimi ve koruma politikalar?n?n geli?tirilmesine bilimsel bir temel sa?lam??t?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi veya uyarlanmas?, Türkiye'deki avc?l?k kültürü ve yasal çerçevesi dikkate al?narak gerçekle?tirilmi?tir. Elde edilen veriler, avc?lar?n sadece bir spor veya hobi olarak de?il, ayn? zamanda k?rsal sosyo-ekonomik yap?n?n bir parças? olarak nas?l konumland???n? anlamak için önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Avc? Ölçe?i, Avc? Profili, Avc?l?k Motivasyonlar?, Türkiye Avc?l???, Ormanc?l?k, Do?a Yönetimi, Sosyal Psikometrik De?erlendirme.

Yazarlar

Ulukan Büyükar?kan

Amaç

Avc? Ölçe?i'nin temel amac?, Türkiye'deki avc?lar?n kapsaml? bir profilini ç?karmakt?r. Bu profil, avc?lar?n demografik özelliklerinden (ya?, e?itim, gelir) avlanma s?kl???na, avlanma nedenlerine ve avc?l??a yönelik etik yakla??mlar?na kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r. Ölçek, avc?lar? belirli tipolojilere ay?rarak, ilgili kurumlar?n (örne?in Orman ve Su ??leri Bakanl???) daha hedef odakl? yönetim stratejileri geli?tirmesine yard?mc? olmay? hedefler.

Ölçek ayn? zamanda, avc?l???n çevresel sürdürülebilirlik üzerindeki etkilerini analiz etmek için gerekli olan temel motivasyonlar? ve bilgi düzeylerini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, yasa d??? avc?l??? önleme, av eti?i e?itimi ve yaban hayat? yönetimi konular?nda al?nmas? gereken önlemlerin belirlenmesine katk?da bulunur.

Yap?

Avc? Ölçe?i, avc? profilini belirleyen çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap? genellikle üç ana bile?enden olu?ur: **Demografik ve Davran??sal Özellikler** (avlanma tecrübesi, avlanma s?kl???,

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?lan araçlar); **Motivasyonel Faktörler** (rekreasyon, do?ayla ba?lant? kurma, sosyal ba?lar, g?da temini veya trofe avc?l???); ve **Tutumlar ve Etik De?erler** (koruma bilinci, yasalara uyum, hayvan refah?na yönelik yakla??mlar).

Ölçek, avc?lar? yaln?zca davran??sal olarak de?il, ayn? zamanda avc?l??a yükledikleri anlam aç?s?ndan da kategorize etmeye olanak tan?r. Ölçe?in alt boyutlar?, avc?n?n 'geleneksel' mi yoksa 'rekreasyonel/sportif' mi oldu?unu, ayr?ca 'etik' mi yoksa 'yasa d??? e?ilimli' mi oldu?unu belirlemeye yönelik maddeler içerebilir.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal çal??mas?nda (Büyükar?kan, 2018), Avc? Ölçe?i'nin geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktad?r, ancak kaynak özette spesifik istatistikler belirtilmemi?tir. Akademik bir uyarlama çal??mas?nda, genellikle **Yap? Geçerli?i** ve **?çerik Geçerli?i** yöntemleri kullan?l?r. Yap? geçerli?ini saptamak için genellikle Faktör Analizi teknikleri uygulan?r.

Bu ölçek için içeri?in geçerli oldu?u, ilgili uzman görü?leri (avc?l?k, ormanc?l?k ve psikometri uzmanlar?) al?narak sa?lanm?? olmal?d?r. Yap? geçerli?i ise ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen alt boyutlar? ne kadar do?ru ölçtü?ünü gösterir. Ölçe?in Türkiye ba?lam?na uygunlu?u, kültürel adaptasyon süreçleri ile desteklenmi? olmal?d?r.

Güvenirlik

Kaynak metinde güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, yay?nlanan bir makalede bu verilerin sunulmas? beklenir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Avc? Ölçe?i'nin iç tutarl?l???n? ölçmek için yayg?n olarak **Cronbach Alfa Katsay?s?** kullan?lm?? olmal?d?r.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmek için **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** yönteminin de kullan?lm?? olmas? mümkündür, bu da özellikle avc?l?k tutumlar? gibi nispeten stabil psikolojik yap?lar? ölçen araçlar için önemlidir.

Faktör Analizi

Avc? Ölçe?i'nin çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak amac?yla Faktör Analizi tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Ölçek uyarlama türünde oldu?u için, orijinal ölçe?in boyut yap?s?n? Türkiye örnekleminde test etmek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** tercih edilmi? olabilir.

E?er ölçek özgün olarak geli?tirilmi?se veya orijinal yap?s? Türkiye'deki avc? profiline tam uymuyorsa, **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** kullan?larak yeni alt boyutlar (faktörler) belirlenmi?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve bu faktörlerin Türkiye'deki avc? motivasyonlar?n? ve davran??lar?n? ne ölçüde aç?klad??? incelenmi? olmal?d?r. Bu analizler, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n ampirik verilerle desteklendi?ini göstermede merkezi rol oynar.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme format? belirtilmemi?tir, ancak genellikle Likert tipi bir ölçek (örne?in 5'li veya 7'li) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkiye'deki kay?tl? veya aktif avc?lar.

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Avc?l?k iznine sahip bireyler).

Popülasyon Detaylar?: Çal??man?n orijinal referans?nda detayl? örneklem büyüklü?ü ve demografik da??l?m sunulmaktad?r. Genellikle belirli bir co?rafi bölgeden veya ulusal avc? kay?tlar?ndan seçilen avc?lar örneklemi olu?turur.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-Report) anketi. Ka??t-kalem veya çevrimiçi uygulama yöntemleri kullan?lm?? olabilir.

Anahtar Kelimeler

Avc?l?k Eti?i, Yaban Hayat? Yönetimi, Sosyal Geçerlik, Cronbach Alfa, Faktör Analizi, Güvenirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: buyukarikan@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal makalede belirtilen yazar?n akademik kurumu.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018 (Makale yay?n y?l?).

Kullan?m ?zinleri: Ölçe?in ticari olmayan akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için, sorumlu yazar Ulukan Büyükar?kan ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Ticari kullan?m d???ndaki akademik kullan?mlar için ücret bilgisi mevcut de?ildir, ancak yazarla ileti?im kurulmas? gerekmektedir.

Kaynaklar

Avc? Ölçe?i'nin temel referans? ve Türkiye'deki avc? profili analizi çal??mas? a?a??dad?r:

Büyükar?kan, U. (2018). *Avc? Ölçe?i ile Türkiye'de avc? profilinin analizi*. Turkish Journal of Forestry, 19(2), 163-169. DOI: 10.18182/tjf.386961.

Bu çal??man?n orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

avci-olcegi-ile-turkiyede-avci-profilinin-analizi-toad.pdf

Avc? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Avc? Ölçe?i'nin orijinal maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için, yukar?da belirtilen akademik makalenin tam metnine ba?vurulmas? veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM